

29.40.04 Varastokirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Selvitysosa: Varastokirjaston tehtävänä on ottaa vastaan ja säilyttää tieteellisistä ja yleisistä kirjastoista siirrettävää aineistoa ja asettaa se tarvitsijoiden käyttöön.

Varastokirjasto on tärkeä osa tutkimuksen ja kansalaisten tiedon saannin infrastruktuuria. Se tukee osaltaan avoimeen tietoon liittyviä tavoitteita, ja varmistaa vähän käytetyn tietoaineiston pysyvän saatavuuden. Varastokirjasto tukee tiedettä pitämällä aineiston suomalaisten tutkijoiden saatavilla.

Varastokirjaston ja opetus- ja kulttuuriministeriön välillä solmittuun tulossopimukseen kaudelle 2020-2023 on kirjattu seuraavat yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet ja toimenpiteet:

- 1. Varastokirjasto vähentää kirjastojen kokoelmatilatarvetta**
Varastokirjasto ottaa vastaan määritellyn kokoelmapolitiikkansa mukaista tieteellisistä ja yleisistä kirjastoista siirrettyä aineistoa.
- 2. Varastokirjasto säilyttää kirjastojen kokoelmistaan poistaman vähemmän käytetyn aineiston**
Varastokirjaston kokoelmiin liitetään Suomessa säilyttämisen arvoista aineistoa. Muu aineisto voidaan poistaa lähettävän kirjaston toimesta, mutta myös Varastokirjaston toimesta.

Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet ja toimenpiteet:

Varastokirjasto toimii laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti ottaen huomioon valtiontalouden toiminnalle asettamat reunaehdot

- 1. Varastokirjasto asettaa aineistonsa käyttöön nopeasti ja tehokkaasti**
Kokoelmiin otettu aineisto asetetaan viiveettä tarvitsijoiden käyttöön. Aineistotiedot ovat löydettävissä kansallisista, avoimista tietokannoista. Varastokirjasto hyödyntää sähköisiä ja perinteisiä aineiston välityskanavia kulloisenkin tilanteenmukaisesti.
- 2. Varastokirjasto ottaa toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset: valtionhallinnon taloudelliset reunaehdot, digitalisaation ja normien purkamisen sekä hallinnollisen taakan keventämisen**
Varastokirjaston sähköinen aineistonvälitys takaa kirjastoille kokonaistaloudellista hyötyä. Varastokirjasto seuraa viraston budjetin toteumaa aktiivisesti ja reagoiden, ja hyödyntää valtionhallinnon keskitettyjä palveluja toiminnassaan.

Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille esitetään myönnettäväksi 1 717 500 euroa.

Selvitysosa

Määrärahan mitoituksessa on lähdetty vakiintuneesta perusrahoituksesta. Taloutta suunniteltaessa olettamuksena on, että perustoiminta säilyy edellisvuoden kaltaisena, ilman ennakoituja, olennaisia muutoksia.

Varastokirjaston henkilötyövuosimäärä on 17,54.

Toiminnan menot ja tulot	2020 toteuma	2021 talousarvio	2022 esitys
Bruttomenot	1 632 435	1 679 000	1 717 500
Bruttotulot	191	3 000	3 000
Nettomenot	1 632 244	1 676 000	1 714 500

Siirtomääräraha vuodelta 2020 vuodelle 2021: 87 655 euroa

2022 talousarvioesitys..... 1 717 500 euroa

2021 talousarvio..... 1 679 000 euroa

2020 tilinpäätös 1 632 244 euroa

Toimintamenomomentti (nettomenot) jakautuu vuosina 2020-2022 palkkaus- ja muihin kuluihin seuraavasti (euroina):

	2020 toteuma	2021 arvio	2022 esitys
Henkilöstömenot	784 812	823 100	846 500
Toimitilavuokrat	580 687	520 000	521 000
ICT-laitteiden vuokrat	0	4 500	5 000
Palvelujen ostot	237 064	280 000	298 700
Aineet, tarvikkeet, tavarat	26 129	40 000	36 800
Muut menot	3 552	11 400	9 500
Yhteensä menot	1 632 244	1 679 000	1 717 500
Siirtomääräraha	5 669	87 655*	
TA	1 719 670	1 766 655	
Lisätalousarvioesitys	81 000		
Investoinnit (erillisrahoitus)	42 266**		

*Vuoden 2021 siirtomääräraha osoitettu kokonaisuudessaan toimitilavuokriin.

** Investoinnit 2020: tasoskannerin hankinta, aineistohyllyjen korjaus.

Investoinnit v. 2021

Ei suunniteltuja investointeja.

Hankkeet v. 2021

Opetus- ja kulttuuriministeriöltä haetaan 5 000 euron avustus lokakuussa 2021 järjestettävän pohjoismaisen NordILL-konferenssin kustannuksiin. Siirtynyt koronapandemian vuoksi vuodelta 2020 vuoteen 2021.

Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriöltä haetaan 70 000 euron rahoitus *Kaukolainojen tilaustoimintojen kehittäminen kirjastojärjestelmäriippumattomasti* –hankkeelle.

Hankerahoitus v. 2020 (momentti 29.40.53.08)

OKM myönsi Varastokirjastolle *Tutkimusaineistojen käytön saatavuuden parantamiseksi* 15 000,00 euron määrärahan. Määräraha käytettiin aineistohyllyjen korjaamiseen.

Kokonaismeno oli 18 352,00 e (sis. alv. 24 %). Momentilta 29.40.53.08 maksettu meno oli yhteensä 15 000,00 (12 096,77 e + alv 24% 2 903,22 e) ja loppuosa kustannuksesta maksettiin Varastokirjaston omasta budjetista (2 703,23 e + alv. 24 % 648,78 e). Kustannus kokonaisuudessaan kohdistui kustannuspaikkaan muiden koneiden ja laitteiden kunnossapitopalvelut.

Lisäksi OKM myönsi Varastokirjastolle *Tutkimusaineistojen käytön saatavuuden ja kokoelman käytettävyyden parantamiseksi* 27 266,00 euron määrärahan. Määräraha käytettiin tasoskannerin hankintaan sekä käyttökuntoon varustamiseen.

Momentilta 29.40.53.07 maksettu meno oli yhteensä 27 265,99 euroa ja kohdistui kustannuspaikkoihin ICT-palvelujen ostot, sekä arvoltaan vähäiset koneet, kalusteet ja kuljetusvälineet.

Bruttotulot

	2020 toteuma	2021 arvio	2022 arvio
Hankkeet	42 266	75 000	-
Muut tulot	8 911	3 000	3 000
Yhteensä	51 177	78 000	3 000

Valtion talousarvion tunnusluvut

Tunnuslukuja	2019 toteutuma	2020 toteuma	2021 tavoite	2022 tavoite
Vastaanotetun aineiston määrä (hm/v)	3 205	1 655	3 500	3 500
Tilausten määrä (kpl/v)	76 080	62 750	92 000	92 000
Työtyytyväisyysindeksi (VMBaro)	3,9	3,9	>=4	>=4
Henkilötyövuodet	17,9	17,54	18	18

Ehdotus tunnuslukumuutokseksi perusteluineen

Varastokirjasto ehdottaa, että mittari *Vastaanotetun aineiston määrä (hm/v)* korvataan, tai sen lisäksi uudeksi tunnusluvuksi otetaan *Luetteloidut tietueet (nimekkeitä/v)*. Tätä perustellaan sillä, että painetun aineiston vastaanotettu määrä on vähentynyt jo edeltävien vuosien aikana. Varastokirjasto on tämän vuoksi ryhtynyt

vastaanottamaan ja käsittelemään okm:n ja johtokunnan puollon mukaan myös musiikkiaineistoja (CD- ja LP-levyjä) kokoelmiinsa. Käsitellyn aineiston määrä ei ole vähentynyt, mutta koska musiikkiaineistot ovat painettuja aineistoja ohuempia, hyllymetrin kartunnat jäävät vähäisemmäksi kuin painetun aineiston käsittelyllä.

Mikäli päädytään siihen, että vastaanotetun aineiston määrä säilyy tunnuslukuna, tulee asetettua tavoitetta tarkistaa vastaamaan nykytilannetta sekä ennakoiden tulevia vuosia.

Ehdotus Varastokirjaston tunnuslukumittaristoksi:

Tunnuslukuja	2019 toteutuma	2020 toteuma	2021 tavoite	2022 tavoite
Vastaanotetun aineiston määrä (hm/v)	3 205	1 655	3 500	2 000
Luetteloidut tietueet (nimekkeitä/v)	53 464	59 727	65 000	50 000
Tilausten määrä (kpl/v)	76 080	62 750	92 000	85 000
Työtyytyväisyysindeksi (VMBaro)	3,9	3,9	>=4	>=4
Henkilötyövuodet	17,9	17,54	18	18